

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 3310
Warszawa, 24 maja 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks karny.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Michała Wójcika.

(-) Tadeusz Cymański; (-) Mariusz Gosek; (-) Norbert Kaczmarczyk; (-) Sebastian Kaleta; (-) Mariusz Kałużny; (-) Jan Kanthak; (-) Janusz Kowalski; (-) Maria Kurowska; (-) Aleksandra Łapiak; (-) Dariusz Olszewski; (-) Jacek Ozdoba; (-) Piotr Sak; (-) Edward Siarka; (-) Anna Maria Siarkowska; (-) Piotr Uruski; (-) Marcin Warchoń; (-) Michał Woś; (-) Tadeusz Woźniak; (-) Michał Wójcik; (-) Zbigniew Ziobro.

U S T A W A

z dnia .....

o zmianie ustawy – Kodeks karny

Art. 1. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.¹⁾) po art. 255a dodaje się art. 255b w brzmieniu:

„Art. 255b. § 1. Kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej, poprzez transmisję obrazu lub dźwięku albo udostępnienie zapisu obrazu lub dźwięku, rozpowszechnia treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego:

- 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy;
- 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonym w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375);
- 3) stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające, jako czyn rzeczywiście popełniony, pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1-3.

§ 3. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej albo taką korzyść osiąga, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1, kto, nie będąc sprawcą, podżegaczem lub pomocnikiem do czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1-3, działa w celu obrony interesu publicznego lub zasługującego na uwzględnienie interesu prywatnego.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1726, 1855, 2339 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289, 818 i 852.

UZASADNIENIE

Przedłożona propozycja legislacyjna wychodzi naprzeciw potrzebie kryminalizacji zjawiska patostreamingu. Działalność patostreamerów polega częstokroć na relacjonowaniu atakowaniu osób bądź zwierząt, zmuszaniu do wykonywania kontrowersyjnych, często uwłaczających ich godności czynności. Patostreamerzy niejednokrotnie utrzymują się z darowizn od osób oglądających ich transmisje, a liczba odbiorców dochodzi niekiedy do kilku tysięcy.

Treści w ramach patostreamingu zaliczane są do niezwykle szkodliwych, definiowanych jako „materiały, które mogą wywołać negatywne emocje u odbiorcy lub które promują niebezpieczne zachowania” - Z. Polak, Szkodliwe treści, [w:] A. Wrzesień (red.), Bezpieczeństwo dzieci online. Kompendium dla rodziców i profesjonalistów (s. 96-100), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa; Fundacja Dzieci Niczyje, Warszawa 2015.

Zjawisko patostreamingu odbierane jest jako przejaw patologii społecznej i jako takie budzi sprzeciw. Nie jest prawdą, że Internet stwarza przestrzeń niczym nieograniczonej wolności wypowiedzi. Poprzedzający niektóre nagrania komunikat: „Film nie ma na celu promować nienawiści, a jedynie ma pełnić funkcję informacyjną, swobodę w rozpowszechnianiu poglądów i informacji gwarantuje wszystkim Polakom Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej” nie znosi – także zawartych w Konstytucji RP – podstaw do ograniczania wolności i praw.

Patologiczne treści w sieci wymagają nie tylko dalszych pogłębionych badań ze względu na konsekwencje jakie mogą rodzić dla oglądających, ale przede wszystkim uwagi organów państwa, a zwłaszcza organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości².

W polskim prawie brak jest definicji patostreamingu. Definicja patostreamingu nie figuruje również w anglojęzycznej literaturze przedmiotu. Wyżej wymienione pojęcie pojawiło się w Polsce i zostało przejęte przez badaczy tego fenomenu (<http://www.parezja.uwb.edu.pl/wp-content/uploads/2020/09/5.pdf>). Skala tego negatywnego zjawiska społecznego, zwiększa się wraz z rozwojem nowych technologii komunikacyjnych, a wiele osób uczyniło sobie z patostreamingu stałe źródło utrzymania.

---

² D. Bek, M. Popiołek, Patostreaming - charakterystyka i prawne konteksty zjawiska, «Zarządzanie Mediami» 7/2019, s. 260.

Warto wskazać, że konieczność kryminalizacji zjawiska patostreamingu wielokrotnie akcentowana była również w przestrzeni medialnej ("nie ulega wątpliwości, że problem jest realny, a obecnemu stanowi rzeczy daleko do względnej normalności). Problem wymaga poważnego podejścia rządu, organizacji pozarządowych, instytucji. Zignorowanie tej sprawy będzie miało swoje konsekwencje w wielu aspektach życia społecznego, włącznie z kondycją psychiczną jego najmłodszej części³).

Patostreamerzy mogą transmitować zachowania wyczerpujące znamiona m.in. następujących przestępstw z ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138; dalej jako: k.k.):

- spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu - art. 156 kk,
- średni uszczerbek na zdrowiu - art. 157 § 1 kk,
- bezprawne pozbawienie wolności – art. 189 kk,
- zgwałcenie – art. 197 k.k.
- seksualne wykorzystanie małoletniego – art. 200 kk,
- produkowanie treści pornograficznych z udziałem małoletnich i zwierząt – art. 202 § 3 kk,
- znęcanie się - art. 207 kk,
- naruszenie nietykalności cielesnej - art. 217 kk,
- czynna napaść na funkcjonariusza publicznego - art. 223 kk,
- zabijanie i znęcanie się nad zwierzętami - art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375).

Badania z 2019 r. przeprowadzone przez firmę Puzzle Research na zlecenie Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” we współpracy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich wykazały, że interwencja organów ścigania w tego typu sprawach napotyka na trudności związane m.in. z prawidłową kwalifikacją prawną zachowań.

Z uwagi na fakt, że patostreaming to treści rażąco godzące w zasady współżycia społecznego, tego typu zachowanie zasługuje na kryminalizację. Projekt ma na celu ściganie przestępstw o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, dlatego też sankcja karna przewidziana za przestępstwo winna być proporcjonalna i adekwatna.

---

³ [#CyberMagazyn: Patostreaming wpływa na psychikę nie tylko najmłodszych CyberDefence24](#) [dostęp: 15 maja 2023 r.].

Projekt zakłada w § 1, że odpowiedzialność karną poniesie ten, kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej, poprzez transmisję obrazu lub dźwięku albo udostępnienie zapisu obrazu lub dźwięku, rozpowszechnia treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego: zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy (pkt 1), polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonym w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375) (pkt 2); stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby (pkt 3). Sprawca, który dopuści się przestępstwa określonego w § 1 ma podlegać karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

W § 2 projektowanego przepisu wskazano, że tej samej karze podlega, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści w postaci obrazu lub dźwięku, przedstawiające pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1-3 jako czyn rzeczywiście popełniony. Z punktu widzenia widza przedstawianie pozorowanego popełnienia czynu zabronionego jako czyn rzeczywiście popełniony równoznaczne jest bowiem z czynem faktycznie mającym miejsce i dlatego też takie zachowanie zasługuje na taką samą sankcję karną.

W § 3 projektowanego przepisu tworzy się typ kwalifikowany ww. przestępstwa - jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w § 1 lub § 2 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej (znamienia te występują wielokrotnie w k.k. – m.in. w ramach dyspozycji art. 228, art. 230, art. 250a czy art. 296a k.k.) albo taką korzyść osiąga (dotyczy to sytuacji, kiedy np. sprawca w trakcie popełniania czynu wie, że są mu przekazywane przez widzów określone kwoty). Powyższe przestępstwo ze względu na kierunkową postać zamiaru lub uzyskanie korzyści majątkowej lub osobistej będzie zagrożone karą od 1 roku do 10 lat pozbawienia wolności.

Jednocześnie w § 4 wskazano, że nie podlega karze za przestępstwo określone w § 1, kto, nie będąc sprawcą, podżegaczem lub pomocnikiem do czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1-3, działa w celu obrony interesu publicznego lub zasługującego na uwzględnienie interesu prywatnego. Celem tego przepisu jest wyłączenie karalności czynów podejmowanych ze wskazanych w nim istotnych powodów, zasługujących na społeczną akceptację. Takim powodem może być na przykład rozpowszechnianie treści w celu identyfikacji sprawców

przestępstw lub powiadomienia stosownych organów o popełnieniu przestępstwa. Ponadto na dobrodziejstwo niepodlegania karze niejednokrotnie zasługiwać będą działania mające na celu ostrzeżenie innych osób albo ustalenie tożsamości sprawcy przestępstwa (względnie ofiary).

Dodatkowo należy stwierdzić, że potrzeba penalizacji patostreamingu nie budzi wątpliwości w świetle zasady proporcjonalności wyrażonej w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. W myśl tego przepisu ustawy zasadniczej, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Z punktu widzenia racjonalnego ustawodawcy konieczne jest przeciwdziałanie patologicznym zjawiskom pojawiającym się w przestrzeni publicznej właśnie z punktu widzenia ochrony porządku publicznego, zdrowia i moralności publicznej czy wolności i praw innych osób.

Tym, co najbardziej niepokoi w związku z prezentowaniem w Internecie wzorców przemocowych, jest ich szeroka dostępność dla publiczności. Kontakt z tymi szkodliwymi wzorcami mają dziś nie tylko dzieci wychowujące się w środowiskach patologicznych, ale wszyscy użytkownicy YouTube'a, którzy wejdą na daną stronę internetową. Zgodnie z koncepcją Alberta Bandury, "ludzie uczą się zachowań agresywnych tak jak wszystkich innych sposobów postępowania – za pośrednictwem mechanizmów warunkowania oraz modelowania postaw. W pierwszym etapie jednostka rozszerza swój repertuar zachowań poprzez zapoznanie się z nieznanym dotychczas wzorcem – podkultura pełni rolę ich dostarczyciela. Następnie, dochodzi do wyzwolenia i utrwalenia przez nią własnych zachowań agresywnych." W kontekście patostreamingu warte są podkreślenia przede wszystkim trzy kwestie: opłacalności zachowań agresywnych, kształtowania postaw widzów oraz zubożenia publiczności na przejawy przemocy⁴.

Sankcja karna w zakresie przestępstwa patostreamingu w typie podstawowym wynosi od sześciu miesięcy do ośmiu lat pozbawienia wolności, a w typie kwalifikowanym od roku do lat dziesięciu. Przestępstwo to zostało zatem w sposób odpowiedni usytuowane w hierarchii czynów społecznie szkodliwych; ponadto ustawowe granice wymiaru kary dadzą sądowi

---

⁴ A. Kmiecik - Goławska, Patostreaming jako narzędzie popularyzacji podkultury przemocy, «Biuletyn PTK» 25/2019, s.175.

możliwość odpowiedniego ukształtowania wymiaru kary w oparciu o dyrektywy wynikające z art. 53 k.k.

Wskazanie katalogu czynów zabronionych, których górna granica wynosi co najmniej pięć lat (art. 255b § 1 pkt 1 k.k.) jest ze wszech miar właściwym rozwiązaniem legislacyjnym - pozwoli bowiem na odróżnienie przestępstw o znacznej społecznej szkodliwości od tych, których społeczna szkodliwość pozostaje niższa. Przykładowo do powyższego katalogu przestępstw można zaliczyć tzw. inny uszczerbek na zdrowiu (art. 157 § 1 k.k.), pozbawienie wolności (art. 189 § 1 k.k.), wymuszenie zwrotu wiarygodności (art. 191 § 2 k.k.), utrwalanie wizerunku nagiej osoby bez jej zgody (art. 191a § 1 k.k.), nadużycie zależności na szkodę małoletniego (art. 199 § 2 k.k.), kazirodztwo (art. 201 k.k.). Znęcanie się nad zwierzęciem jest również jednym z czynów, które mogą być przedmiotem patostreamingu, podobnie jak naruszenie nietykalności cielesnej w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby.

Patostreaming może stanowić typ kwalifikowany przestępstwa, gdy sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej (art. 255 § 3 k.k.). Warto zauważyć, że w mass mediach wskazuje się, że "patostreaming to nie przypadek, ale świadomy pomysł na biznes, na którym można zarobić setki tysięcy złotych"⁵. Patostreamerzy, podczas wejść na żywo, zbierają tzw. donejty (od ang. donate - przekazywać darowiznę, datek). To drobne kwoty od fanów, z których potrafi łączyć się nawet kilka tysięcy złotych podczas jednej transmisji. W zamian za osiągnięcie danego progu kwotowego, np. 1000 zł, patostreamer wykonuje określone czynności. Zdarza się też, że osoby te organizują spotkania ze swoimi widzami, a podczas takich wydarzeń, na przykład spacerów po mieście atakują, wyzywają, zaczepiają przypadkowych przechodniów⁶; dlatego też projekt penalizuje w art. 255b § 1 pkt 3 k.k. naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby. Generalnie bowiem naruszenie nietykalności (art. 217 k.k.) pozostaje przestępstwem ściganym z oskarżenia prywatnego (podlegającym grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku); jednakże transmisja (za pośrednictwem sieci teleinformatycznej) obrazu lub dźwięku albo udostępnienie zapisu obrazu lub dźwięku, rozpowszechnianie treści przedstawiających popełnienie m.in. tego czynu zabronionego

---

⁵ [Donejty pompują dymy. Jak zarabiają patostreamerzy i dlaczego nikt tego nie kontroluje? \(wyborcza.biz\)](#) [dostęp: 15 maja 2023 r.].

⁶ [Czym są patostreamy? Skąd wzięła się popularność patostreamingu w Polsce? - Scroll \(morele.net\)](#) [dostęp: 15 maja 2023 r.].

zagrożone będzie o wiele wyższą maksymalną karą pozbawienia wolności, a ponadto tego rodzaju zachowanie będzie ścigane z urzędu. Celem tego przepisu jest przeciwdziałanie promowaniu agresji i redukcja zachowań patologicznych, zarówno w świecie rzeczywistym jak i Internecie.

Zakłada się, że proponowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, a zatem zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

Projekt ustawy pozostaje bez wpływu na budżet państwa.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Warszawa, 30 maja 2023 r.

BAS-WAPEiM-1030/23

SEKRETARIAT 2-CY SZEFALIG

L.dz. 26.1120.231.2023(?)

Data wpływu 20.05.2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Michał Wójcik)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W artykule 1 projektu ustawy przewidziano dodanie artykułu 225b w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹, zwanej dalej „kodeksem karnym” lub „k.k.”. Zgodnie z uzasadnieniem projektu proponowany przepis zakłada kryminalizację zjawiska patostreamingu² w celu przeciwdziałania promowaniu agresji i redukcji zachowań patologicznych zarówno w świecie rzeczywistym, jak i Internecie.

Zgodnie z dodawanym art. 225b § 1 kodeksu karnego karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 podlegałby ten, kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej, poprzez transmisję obrazu lub dźwięku albo udostępnienie zapisu obrazu lub dźwięku, rozpowszechnia treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego: 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy; 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonym w art. 35 ustawy z dnia 21

Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zmianami.

Pojęcie „patostreaming” oznacza transmitowanie na żywo przekazów noszących znamiona różnego rodzaju patologii. Stanowi internetową transmisję w czasie rzeczywistym, która zawiera treści wulgarne, obsceniczne i przemocowe – D. Bek, M. Popiołek, *Patostreaming – charakterystyka i prawne konteksty zjawiska*, „Zarządzanie Mediami”, t. 7(4)2019, str. 247.

<https://www.ejournals.eu/pliki/art/16348/> [dostęp: 26.5.2023]

W DZIALE OBSŁUGI PRZEDSIĘWZIĘCIA SEJMU
L.dz. SP5-NP.080.141.4.2023
Data wpływu 21.05.23

sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³; 3) stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do ponizenia lub upokorzenia innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Tej samej karze podlegałby ten, kto w sposób określony w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1–3 jako czyn rzeczywiście popełniony (proponowany art. 225b § 2 kodeksu karnego).

Karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 podlegałby sprawca czynu określonego w § 1 lub § 2, jeżeli działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej albo taką korzyść osiąga (projektowany art. 225b § 3 kodeksu karnego).

Nie podlegałby karze za przestępstwo określone w § 1 ten, kto, nie będąc sprawcą, podżegaczem lub pomocnikiem do czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1–3, działa w celu obrony interesu publicznego lub zasługującego na uwzględnienie interesu prywatnego (dodawany art. 225b § 4 kodeksu karnego).

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

W projekcie ustawy przewidziano karalność rozpowszechniania, za pośrednictwem sieci teleinformatycznej, treści przedstawiających popełnienie (lub pozorowane popełnienie) czynów zabronionych, w tym czynów wypełniających znamiona przestępstw: seksualnego wykorzystania małoletniego (art. 200 k.k.) oraz prezentowania treści pornograficznych z udziałem małoletniego albo związanych z posługiwaniem się zwierzęciem (art. 202 § 3 k.k.).

Prawo UE nie reguluje bezpośrednio kwestii dotyczących patostreamingu. Ze względu na projektowany łącznik patostreamingu z określonym wykazem przestępstw należy uwzględnić art. 83 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), zgodnie z którym Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze dyrektyw, mogą ustanowić normy minimalne odnoszące się do określania przestępstw oraz kar w dziedzinach szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym, wynikające z rodzaju lub skutków tych przestępstw lub ze szczególnej potrzeby wspólnego ich zwalczania. Artykuł 83 ust. 1 TfUE przewiduje kompetencję do harmonizacji prawa karnego materialnego w dziesięciu wymienionych w nim obszarach, w tym dziedzinie seksualnego wykorzystywania kobiet i dzieci.

Środek harmonizacji prawa karnego materialnego, przyjęty w obszarze tej dziedziny przestępczości, stanowi dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz

---

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375.

pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW⁴, zwana dalej „dyrektywą 2011/93/UE”. Dyrektywą tą ustanowiono minimalne normy dotyczące określania przestępstw i kar dotyczących niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci, pornografii dziecięcej oraz nagabywania dzieci dla celów seksualnych. W dotychczasowej działalności legislacyjnej UE nie przyjęto natomiast przepisów stanowiących środek harmonizacji prawa karnego materialnego w dziedzinie seksualnego wykorzystywania kobiet.

Zakresem przedmiotowym projektowanej ustawy nie są objęte przepisy kodeksu karnego stanowiące implementację dyrektywy 2011/93/UE do prawa polskiego⁵. Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

⁴ Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011 r., str. 1, sprost. Dz. Urz. UE L 18 z 21.1.2012 r., str. 7.

⁵ W szczególności art. 101 § 4, art. 197 § 3, art. 198, art. 199 § 2 i § 3, art. 200, art. 200a, art. 202, art. 203 oraz art. 204 k.k. Por. tabelę zbieżności zamieszczoną w uzasadnieniu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2933; pismo z 12 stycznia 2023 r., sygn. RM-0610-179-22).

Warszawa, 30 maja 2023 r.

BAS-WAPEiM-1031/23

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. 05.1120.231.2023

Data wpływu 30.06.2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu
– czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Michał Wójcik) jest projektem
ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej**

W artykule 1 projektu ustawy przewidziano dodanie artykułu 225b w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny¹, zwanej dalej „kodeksem karnym” lub „k.k.”. Zgodnie z uzasadnieniem projektu proponowany przepis zakłada kryminalizację zjawiska patostreamingu² w celu przeciwdziałania promowaniu agresji i redukcji zachowań patologicznych zarówno w świecie rzeczywistym, jak i Internecie. Zgodnie z dodawanym art. 225b § 1 kodeksu karnego karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 podlegałyby ten, kto za pośrednictwem sieci teleinformatycznej, poprzez transmisję obrazu lub dźwięku albo udostępnienie zapisu obrazu lub dźwięku, rozpowszechnia treści przedstawiające popełnienie czynu zabronionego: 1) zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, jako umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, wolności, wolności seksualnej, obyczajności, rodzinie i opiece lub popełnione z użyciem przemocy; 2) polegającego na znęcaniu się nad zwierzęciem lub zabiciu zwierzęcia, określonym w art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³; 3) stanowiącego naruszenie nietykalności cielesnej, w sposób prowadzący do poniżenia lub upokorzenia innej osoby, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Tej samej karze podlegałyby ten, kto w sposób określony

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zmianami.

² Pojęcie „patostreaming” oznacza transmitowanie na żywo przekazów noszących znamiona różnego rodzaju patologii. Stanowi internetową transmisję w czasie rzeczywistym, która zawiera treści wulgarne, obsceniczne i przemocowe – D. Bek, M. Popiołek, *Patostreaming – charakterystyka i prawne konteksty zjawiska*, „Zarządzanie Mediami”, t. 7(4)2019, str. 247. <https://www.ejournals.eu/pliki/art/16348/> [dostęp: 26.5.2023]

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375.

w § 1 rozpowszechnia treści przedstawiające pozorowane popełnienie czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1–3 jako czyn rzeczywiście popełniony (proponowany art. 225b § 2 kodeksu karnego). Karze pozbawienia wolności od roku do lat 10 podlegałby sprawca czynu określonego w § 1 lub § 2, jeżeli działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej albo taką korzyść osiąga (projektowany art. 225b § 3 kodeksu karnego). Nie podlegałby karze za przestępstwo określone w § 1 ten, kto, nie będąc sprawcą, podżegaczem lub pomocnikiem do czynu zabronionego wskazanego w § 1 pkt 1–3, działa w celu obrony interesu publicznego lub zasługującego na uwzględnienie interesu prywatnego (dodawany art. 225b § 4 kodeksu karnego).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski
Przemysław Sobolewski